

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Politinių idėjų istorija	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): doc. dr. Laurynas Peluritis	Vilniaus universiteto Filosofijos institutas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
I pakopa	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	II–IV semestrai	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	148 val.	48 val.	100 val.

Dalyko (modulio) tikslas		
Dalykas yra skirtas svarbiausioms Vakarų politinėms sąvokoms ir idėjoms analizuoti ir įk kontekstinti, o taip pat supažindinti studentus su idėjų ir sąvokų istorijos prieigomis bendresniame intelektualinės istorijos kontekste. Idėjų ir sąvokos istorijos metodais siekiama praplėsti studentų žinias apie filosofijos istorijos tyrimus ir problemas. Dalyku siekiama jungti istorines žinias su politinės teorijos, teisės, filosofijos ir kitų disciplinų žiniomis bei kontekstais, ugdyti gebėjimus operuoti teoriniais konceptais ir juos sieti su studentų vykdomais tyrimais. Dalyką sudaro paskaitos ir seminarai, skirti atrinktų teorinių tekstų, istoriografijos ir šaltinių analizei, taip pat rašto darbas. Paskaitų metu studentams bus pristatomas svarbiausias žinotinas nagrinėjamų autorių ir temų kontekstas, o seminarinis darbas leis jungti teorinį ir konkrečių istorinių procesų supratimą su filosofinėmis žiniomis. Seminarinio teksto pristatymas taip pat padės geriau suprasti nagrinėjamas teorines prieigas bei perprasti intelektualinės istorijos tyrimo būdus.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės suprasti ir analizuoti esmines Vakarų politines idėjas ir sąvokas iš tarpdisciplininės perspektyvos (istorinės, teisinės, filosofinės, sociologinės ir kt.). Atpažins ir gebės taikyti skirtingus intelektualinės istorijos metodus ir tyrimo strategijas.	Diskusinių bei probleminių klausimų pateikimas ir analizė paskaitų ir seminarų metu. Savarankiškas istoriografinių pozicijų skaitymas ir analizavimas.	Aktyvumas atliekant seminarų užduotis ir dalyvaujant paskaitose (teorinių tekstų analizė, tikslinės diskusijos, pasisakymai, pristatymai), egzamino užduočių atlikimas.
Su intelektualine istorija susijusių teorijų ir sąvokų supratimas ir interpretavimas, gebėjimas kritiškai ir argumentuoti vertinti bei skirtingai taikyti tiek teorines, tiek metodologines skirtingų disciplinų perspektyvas; pagrindinių šios temos autorių ir jų tekstų išmanymas, gebėjimas juos savarankiškai analizuoti.	Idėjų ir sąvokų istorijos, filosofijos politinės filosofijos, teisės istorijos tekstų, teorijų ir šaltinių pristatymas, aptarimas ir diskusijos seminarų metu.	Aktyvumas atliekant seminarų užduotis (teorinių tekstų analizė, pasisakymai, pristatymai). Egzamino užduočių atlikimas.

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas
1. Intelektualinė istorija ir jos istoriografinės srovės. Mentalitetų istorija. Idėjų ir sąvokų istorijos metodologija (Skinner, Pocock, Koselleck ir kt.).	4		4				6	20
2. Valstybė, politika ir santvarka kaip konceptai ir istoriografinės problemos. Valstybės sąvokos istorija (Q. Skinner). Politikos objektas ir santvarkų tipologijų raida.	4		2				6	10
3. Teisė ir teisingumas. Vakarų teisės tradicijos susiformavimas (H. J. Berman).	4		2				6	10
4. Tolerancija: sąvokos istorija, šaltiniai ir svarbiausia istoriografija.	4		2				6	10
5. Utopija ir utopizmas. Sąvokos istorinė raida, skirtingos utopijos sampratos, utopijos reikšmė istorijos filosofijoje ir istoriografinėje refleksijoje.	4		2				6	10
6. Žmogaus prigimties sąvokos raida nuo Antikos iki modernybės.	4						4	5
7. Suverenitetas ir suverenumas, (M. R. Römeris, C. Schmitd, Paul W. Kahn).	4		2				6	10
8. Laisvė: asmens ir pilietinė laisvė. Sąvokos istorinė raida Vakarų filosofinėje tradicijoje.	4		2				6	10
								15
Iš viso	32		16				48	100

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Tikslinės diskusijos, pasisakymai ir užduočių atlikimas seminaruose. Pristatymas seminare.	50	Semestro metu	10 balų: studentas aktyviai dalyvauja, ne tik puikiai žino ir supranta diskutuojamą temą, bet ir geba nagrinėti ją visos temos kontekste, formuluoja savarankiškas įžvalgas ir išvadas, kelia ir pagrindžia probleminius teiginius, puikiai atlieka visas seminaro užduotis; 8-9 balai: studentas aktyviai dalyvauja, žino ir gerai supranta diskutuojamą temą, geba tarpusavyje susieti

			atskirus temos aspektus, nuosekliai prieina prie išvadų, gali iškelti probleminius klausimus, atsiskaityto už didžiąją dalį seminaro darbų; 6-7 balai: paviršutiniškos žinios, siauro aspekto išmanymas ar kelių aspektų išmanymas, nesugebant jų susieti į visumą, ne iki galo atliktos seminarų užduotys; 5 balai: nepilnai atlikti seminarų darbai, nesugebama įsiliesti į seminarų temos nagrinėjimą, seminario tema suprantama labai paviršutiniškai; 1-4 balai: nesilaiko seminarų lankomumo reikalavimų, medžiaga visiškai neįsisavinta, užduotys neatliktos.
Egzaminas	50	Sesijos metu	Egzaminas vyks raštu, studentas gaus du atvirus klausimus iš kurso skirtingų temų.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Berman, Harold J.	1999	Teisė ir revoliucija. Vakarų teisės tradicijos formavimasis		Pradai
Berlin, Isaiah	1995	Vienovė ir įvairovė. Žvilgsniai į idėjų istoriją		Amžius
Kosseleck, Reinhart	2004	Futures Past. On the Semantics of Historical Time		Columbia University Press
Schmitt, Carl	2014	Politinė teologija		Versus aureus
Skinner, Quentin	2002	Visions Of Politics. Volume II.		Cambridge University Press
Skinner, Quentin	2002	Visions Of Politics. Volume I.		Cambridge University Press
Skinner, Quentin; Kamlo, Hent	2011	Sovereignty in Fragments. The Past, Present and Future of a Contested Concept		Cambridge University Press
Legutko, Ryszard	2006	Tolerancija		Kronta
Papildoma literatūra				
Dementavičius, Justinas	2012	Tarp ūkininko ir piliečio		Lietuvos istorijos instituto leidykla
Richter, Melvin	1995	The History of Political and Social Concepts. A Critical Introduction		Oxford University Press
Plečkaitis, Romanas	1998	Tolerancija		Pradai
Pockock, John G. A.	2009	Political Thought and History. Essays on Theory and Method		Cambridge University Press